

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ CHARLES LE GOFFIC

ΤΟ ΜΑΥΡΟ ΠΑΝΙ

‘Απάνω ψηλά, στον εξώστη του μεγάλου φάρου του Μέν-Ρου, του χωμένου σ’ ένα βράχο του Ατλαντικού, τέσσερα μίλια έξω απ’ την άκτι της Βρετανίας, ο φαροφύλακας Φρανσουά Λαρμπά, στεκόταν και κοιτούσε με τα μιάλια του τον ορίζοντα.

‘Ήταν πρωί. ‘Η όμιχλη ήταν άρκετά πυκνή, κι’ ο Λαρμπά δεν έβλεπε παρά σε μικρή απόσταση. Την προηγούμενη μέρα, τρικυμιά μεγάλη έδρανε το γονατικό νησάκι του φάρου. Τώρα ο άερας είχε πέσει, ή θάλασσα όμως ήταν ακόμα πολύ ταραγμένη κι’ είχε κύματα μεγάλα. Τη νύχτα, την ώρα που ή τρικυμιά βρισκότανε στη μεγαλύτερή της ένταση, ο Λαρμπά, που ήταν της θνησιότητας την ώρα εκείνη, είχε δη

ταση, ο Λαρμπά, που ήταν της θνησιότητας την ώρα εκείνη, είχε δη
δου παρόμοια έξω σ’ ανοιχτά. Τόνα ήταν ένα μικρό ιστιοφόρο, που
έξ αιτίας της μεγάλης απόστασης ο Λαρμπά δεν μπόρεσε να δια-
κρίνη την ένδοξηότητά του. Τάλλο ήτανε μια σκούνα, έν’ άρκετά
μεγάλο τρικύσιο ιστιοφόρο. Αυτό πέρρασε άρκετά κοντά απ’ το
φάρο και μπόρεσε να το ίδι καλύτερα.

Είχε πάθει απ’ την τρικυμιά το ιστιοφόρο αυτό άβραίες μεγά-
λες, κι’ έβλεπε με δυσκολία. Τα πανιά του ήσαν σασμαμένα, ή πε-
σαστή σε πολλές μεριές σασμαμένη. Με τα ναυτικά του μιάλια, ο
Λαρμπά είδε ιδιωματά του : ‘Ήταν το «Γαρμάλκιν», απ’ το Ούτι-
μπε της Αγγλίας.

‘Όταν το είδε σ’ αυτή την κατάσταση, ο Λαρμπά
είπε μέσα του :

Δίν έχουν και πολλές έλλειδες να φτάσουν στην
σεριά.

Κι’ επειδή σε λίγο τελείωσε ή βάρδια του, ο φα-
ροφύλακας σημείωσε στο βιβλίο των παρατηρήσεων
το γεγονός, κι’ δεαν ήθελεν μισάνυχτα, πατήρισε στο
δαμάτιό του να κοιμηθή.

‘Ο άλλος φύλακας, ο ‘Υβ Κεργκενού, που άντικα-
τέστησε το Λαρμπά για το υπόλοιπο μέρος της νύχτας
δεν παρατήρησε τίποτα το αξιοσημείωτο. Το πρωί ό-
μως, που κατέβηκε μια σ. γιγή κάτω για να ψάξη, ό-
πως συνήθιζε πάντα, άνομισσε στο σκάμα και στα
συναρμάρια ποτήρια ή θάλασσα, είδε και μια σαλί-
δα. Και στη σανίδα αυτή άπάνω διάβρινε τα τρύμ-
ματα :

... PIMA ...

Δέ χωρούσε και άμφιβάλλο. Το «Γαρμάλκιν»,
το καράβι πουλε δη χέσε το βράδυ να περνά από
κει, είχε ναυαγήσει. ‘Ο Κεργκενού τότε σε συνάδ-
λό του, κι’ μείναν σήμαφου. ‘Αλλη εξήγηση δεν
χωρούσε. Το σανίδι αυτό άνηκε στο ιστιοφόρο έκεινο,
ήτανε λείψανο του «Γαρμάλκιν». Κανένα άλλο καράβι
αυτό δεν είχανε δη σε κίνδυνο...

‘Ο Κεργκενού πήρε λοιπόν το βιβλίο του φάρου, και, κάτ’ απ’
την παρατήρηση πουλε καταχωρήσει χέσε το βράδυ ο Λαρμπά, έ-
γραψε κι’ αυτός τη δική του...

‘Επειτα βγήκε πάνω έξω και στάθηκε δίπλα στον Λαρμπά, που,
με τα μιάλια πάντα σε χέρι, κοιτούσε τη θάλασσα. ‘Εφαγα με
τα μάτια την όρη έκταση, με την άμυδρή έλπίδα μήπως διακρί-
νη κανέναν άγνωστο, κανένα ναυαγό, που νάχε σκαθεί απ’ τον
πνιγμό και να πάλευε με τα κύματα ..

Σε Κοζτάνη, ένα χωριό της
Βρετανίας, σ’ ένα άσπρο οπισάκι
μέσα, ζούσαν οι άδερφές ‘Ισάννα
και Περίνα, κόρες του καπετάν-Ζι-
ματιέ. Τις δύο αυτές άδερφές τις ε-
χαν παντρευτεί οι δυο φαροφύλακες
Λαρμπά και Κεργκενού την ίδια μέ-
ρα. Οι δυο άδερφές αγαπιόντουσαν
τόσο, που με κανέναν τρόπο δεν έν-
νοούσαν να χωριστούν μετά το γομο-
 τους. Κ’ επειδή συνήθως έλειπαν
στο φάρο οι φύλακες, ή γυναίκες
τους άποφάσιζαν να κάτσουν στο
ίδιο σπίτι... Τη λύση αυτή την εδρή-
σε ή Περίνα, ή γυναίκα του Λαρ-
μπά. Και ήταν άλήθεια πολέ σωλή.
Γιατί άλλον κανέναν δεν είχαν στον
κόσμο ή φτωχέ άδερφές. Είχαν μο-
νάχα έναν άδερφό, λίγα χρόνια με-
γαλειότερή τους, αλλά για αυτόν δεν
έβριζε να μιλούν. ‘Ήσαν ένας μέθυ-
σος, σπάταλος, φημελής.

‘Ο διπλός αυτός γάμος του Λαρμπά
και του Κεργκενού με τις κόρες του
Καπετάν-Ζιματιέ είχε γίνει είδα και
μερικώς μήνας.

Είπε ζήτημα όμως άν οι φαροφύ-
λακες είχαν κοιμηθή σεό σπίτι του.
δύο βραδυές... ‘Έτσι σιληρή εν’ ή
ζωή των ναυτικών...

‘Όσο περνούσε ή ώρα, ή καταχνιά
γινόταν ολοένα πιο σρανή, πιο διά-
φανη. ‘Ήταν ή άκτι της Βρετανίας,
όπου βρίσκονταν και το Κοζτάνη. ‘Αρ-
χισαν τώρα να φαίνονται, άμυδρά
μέσ’ στην όμιχλη, τάσρα του σιτά-
κις. Και ο Λαρμπά σάεφτηκε πως σε
μερικές ήμέρες έχχεται η σερά του
να πάη σπίτι του... Και μηχανικά, ά-
θελά του, έστριψε τα μιάλια του προς την άκτι, έκει κατά
τάσρα σιτάκις, όπου τον περιμένα ή καλή του γυναίκούλα...

Τόκανε συχνά αυτό ο Λαρμπά. Και κάθε φορά που αντίκριζε
με τα μιάλια, τόμωρο σιτάκις του, ένα πλατύ χαμόγελο φώτιζε
το πρόσωπό του...

Αυτό τη φορά όμως, ο Κεργκενού δεν τον είδε να χαμογιά-
ση. ‘Απεναντίας, μια έκφραση άνησιχίας άλλως τα χαρακτηρι-
στικά του...

— Τι ερώεις ; ρώτησε άνησιχα ο Κεργκενού.

— Δεν έξερω... ψιθύρισε ο Λαρμπά. Κύτταξε και σ, ‘Υβ... ‘Εγώ...

... ίσως και να μην είδα και καλά...

Κι’ έδωσε ο Λαρμπά τα μιάλια στον Κεργκενού.
‘Ο Κεργκενού τα πήρε χωρίς να πη λέξη, και κύτταξε
κατά το Κοζτάνη.

‘Αμέσως τα χαρακτηριστικά του Κεργκενού άλλα-
ξαν. Κατέβασε τα μιάλια και κύτταξε το Λαρμπά μ’
άπειλοσία.

— ‘Ω, Φρανσουά !... είπε μόνο...

— Είδες ; Τι είδες ;

— Ναι, είδα.

— Μα δά μένει έκει άλλος κανέναν έκτός απ’ αυ-
τές... ‘Η ή ‘Ισάννα είναι λουάν, ή ή Περίνα !...

— ‘Η γυναίκα σου ή ή δική μου !...

— Μιά απ’ τις δυό... Μά ποιά ;

— Ποιά ; Ξαπαρώησε κι’ ο Κεργκενού στον ίδιο
τόνο.

— Πρέπει να μάθουμε, είπε τότε ο Λαρμπά.

— Ναι, πρέπει να μάθουμε... Δίν μπορούμε να
μείνουμε έτσι, σ’ αυτή την άβεβαιότητα...

— Τώρα δεν μπορούμε να μάθουμε τίποτα, ψιθύ-
ρισε ο Λαρμπά. Θα μάθουμε μεθαύριο το πρωί... Φεύ-
γω μ’ άδεια και θάρθω να με παρουν...

‘Η ώρα περνούσαν. ‘Αργότερα, προς το μεσημέρι, άντι να
διαλοθή ή όμιχλη, όσος περιμένα οι δυο φαροφύλακες, έγινε πιο
πυκνή. Και τότε έκρυψε τώρα ολότελα τη σεριά απ’ τα μά-
τια τους.

Βράδυασε και σε λίγο νύχτασε... Στην όμιχλη την πυκνή και
μαύρη, ο φάρος άμυδρά φώτιζε την θάλασσα σε άκτινα λίγων
μέτρων. Πιο πέρα το φώ ; πνιγότανε στην καταχνιά και δέ φαίνό-
τανε τίποτα.

— Πρέπει να βάλουμε μπρός τη σερίνα, είπε ο Κεργκενού.

Κι’ ένας ήχος δυνατός και παράξενος γέμισε σε λίγο το φάρο.

‘Ήταν ή σερίνα της όμιχλης... ‘Όλη
νύχτα εξακλόσθησε ο δαιμονιώδης
ήχος της, ειδοποιώντας τους ναυτι-
κούς, που δέ βλεπάνε και το φάρο...

‘Έσεινη τη νύχτα, ο Λαρμπά και ο
Κεργκενού δεν έβλεψαν κάτι. Ούτε
ο ένας, ούτε ο άλλος είπαν λέξη. Κτε-
ταζόντουσαν μόνο σπου κειπου, σάν
νάθλασαν να μαντέψουν, ο ένας απ’
τον άλλον, πούς απ’ τους δύο είχε
χηρώσει.

Κιτά τις έφτά το πρωί, προς το
μέρος της Ανατολής, μια άσπραδα
φάνησε στον ορίζοντα. Σημέρωσε...

Σε λίγο ήταν ήμερα. ‘Η όμιχλη
όμως δεν διελόθηκε. Πυκνή και κά-
τασρα, έκρυβε απ’ τα μάτια τους
τά πάντα. Τότε μίλησε πρώτος ο Κερ-
γκενού, και σιγά - σιγά ρώτησε το
Λαρμπά :

— Είσαι βέβαιος ; Μήπως δεν εί-
δες καλά ;

— Αυτό ήθελα να σε ρωτήσω κι’

έγώ, άποκριθήκε ο Λαρμπά.

- Και τί είδες ;
- Νά, είπε ο Λαρμπά. Ξέρεις πώς ; τό σάιτε μας είναι τό μόνο
σ' έβλεπο τό μέρος ποΐζει τρία παράθυρα πού βλέπουν προς τή
θάλασσα... Λοιπόν, δέν μπορεί να γλασταήκαμε.
- Βέβαια, είπε ο Κεργκενού.
- Ξένη άρχή, έξακολούθησε ο Λαρμπά, δέν καταλάβαινα
καλά καλά τό συνέβηκε. Μπροστά στό σπίτι μας, ένας άνδρας
ήταν άνεβαρμένος σε μία σκάλα, και κάτι κάρφωνε πάνω άπ' τήν
πόρτα Ένα παιδί τόν έβροθούσε, από κάτω... Κι' όταν κατέβηκε
και πήρε τή σκάλα από μεϊ, είδα πώς είχαμε καρφώσει ένα μαύρο
παπί στην πόρτα μας (*).

Ο Κεργκενού έδουσε τό κεφάλι του.
- Έγώ δέν είδα ούτε άνδρα, ούτε σκάλα, είπε. Είδα όμως
τό παπί τό μαύρο, τό νεκρώσιμο...

Κάποιος είχε πεθάνει βέβαια, σ' άσπρο τό σπιτάκι... Παιδί δ-
μως άπ' τίς δυό γυναίκες ; 'Η Περίνα ; 'Η ή 'Ιωάννα ; 'Η 'Ι-
ωάννα ; 'Η ή Περίνα ;

Ο Λαρμπά θυμόταν πώς τήν τελευταία φορά ποΐτανα μαζί
τους, ή γυναίκα του τότε παραπονιθί πώς είχε κοινοέφαλο κι'
έννοιασε ζαλάδα... Θυμόταν άκόμη πώς ήταν και χλωμή. Και
νόμιζε πώς ήταν ή Περίνα...

'Η άλήθεια είναι πώς κι' οι δυό άδερφές δέν είχαν και ύνεϊα
έξαιρετη. 'Η μητέρα τους είχε πεθάνει φτωχή. Κι' αυτές είχαν
μεγαλώσει στην πολιτεία μέσα κι' ήταν στά μικρά τους χρόνια
πολύ νεκρίζτες... Ήταν και φτωχές και δέν είχαν τά μέσα να
ζούν καλά.

'Η άλήθεια είναι πώς είχαν κληρονομήσει πολλά άπ'
τόν πατέρα τους. Μά τήν περιουσία αυτή τήν έσπατά-
λησε σχεδόν όλη ο άδερφός τους ο Καζιμίρ, ένας τυπο-
τέρας, που ή διαγωγή του είχε στελεί τον πατέρα του
μόδ άρ' άρχίσει στον τάφο και πού ήταν τώρα κα
πετάσιος δούτερος σ' ένα μικρό Ιστιοφόρο του Κοζτανε,
τό «Τριμαρντέ».

Κι' ή δούτερη μέρα πέρασε όπως κι' ή πρώτη. Οι
δυό φαροφύλακες έπλιναν, πώς άν διαλυόταν ή κατα-
χνιά και καθάριζε κίπρος ή άμόσφαιρα, θά μπορούσαν
ίσως να διακριόνται με τά καμία, τή μά άπ' τίς δυό
γυναίκες και να μάθουν επί τέλους ποιά άπ' τίς δυό ζού-
σε... 'Η όμιχλη όμας διασκοπύσε πικρή, άδιάλυτη...

Τό βράδυ, τό σκοτάδι σκέπασε πάλι τή θάλασσα
και του φάρου τό βροχο... Οι δυό φαροφύλακες έμειναν
άμίλητοι πάντα. Έξαντλημένοι όμας πειά άπ' τήν ά-
γρύπνια και τήν άγανία, κοιμήθηκαν λίγο αυτήν τήν
νύχτα, χωρίς να τό θέλουν...

Όταν ξημέρωσε, ή όμιχλη άρχισε επί τέλους ν' ά-
ραιώνη. Και σιγά-σιγά, όσο ανέβαινε ο ήλιος, τόσο άρ-
χισε να φαίνεται ή στεριά και τά σπιτία του Κοζτανί.
Ο Κεργκενού πήρε τά καμία του κι' άρχισε να πε-
τάει κατά τή στεριά. Έβλεπε τώρα τό σπιτάκι τους.
Μαύρο παπί δέν ύπήρχε πια. Τόχα βγάλε... Κι' ά-
ξερνα, μία φωνή άνακουφίστικη βγήκε άπ' τό στόμα
του Κεργκενού. Είχε δη ένα βαποράκι... Ήταν τό βα-
ποράκι του άναφοδιασμού... Έπί τέλους, θά μάθαιναν...
Τό βαποράκι σέ μισή ώρα θάταν έκει... 'Η θάλασσα
ήταν ήσυχη, κι' εύκολά θά μπορούσαν να κατεβάσουν τό βαρκάκι
και να προσεγγίσουν στην σκαλίτσα του φάρου... Και τότε θά μά-
θαιναν...

Σέ μισή ώρα, τό βαποράκι είχε φτάσει. Ο έπιθεωρητής, άκο-
λουθούμενος άπ' τό φαροφύλακα πού θ' άνακουφιστούσε τόν Κερ-
γκενού, μπήκε στό βαρκάκι. Ο Λαρμπά κι' ο Κεργκενού κατέβησαν
να τους άποδοχτούν. Μόλις διαπίστωσε τό βαρκάκι στη σκάλα του
φάρου, ο έπιθεωρητής πήδησε άλαφρά στη στεριά. Ο άλλος πήρε
τό σκάκι με τά τρώφιμα στον όμο και τόν άκολούθησε.

Οι δυό φαροφύλακες δέν εύρισταν τή δόγμα να μιλήσουν...
Ο έπιθεωρητής τους χαϊρέτισε πρόσχαρα :

- Καλημέρα, παιδιά !
Περιεργό ! Ο έπιθεωρητής φαινότανε σαν τάχα κέφι σήμερα.
Ό άλλος κανείς πώς δέν είχε τίποτα λυπηρό να του άναγγείλη...
Και όμως έρχόταν άπ' τό Κοζτανί... Ήτανε ποτέ δυνατό να μήν
έξερει τίποτα ;

Μηχανικά, βουβά, σαν αυτόματα, οι δυό φαροφύλακες άπολου-
θούσαν τόν έπιθεωρητή, πού πήγαινε μπροστά, για να μιλή, όπως
συνήθιζε πάντα, στό φάρο και να ρίξη μία ματιά στό βιβλίο τών
παρατηρήσεω...'

Όταν μπήκαν οι φαροφύλακες μέσα, ο έπιθεωρητής τόξε ά-
νοίξει κιάλας και κιντούσε τις τελευταίες σελίδες.
Έξαφνα, ο έπιθεωρητής γύρισε και τους είπε
με έκπληξη :

- Τι γράφατε εδώ ; τό «Γκιρμάλιν» ναούγη-
σε στις 13 του μηνός ! Σέ καλό σας !... Τό «Γκιρ-
μάλιν» βρισκεται στο Κοζτανί εδώ και δυό

(* Στά χωρία τής Βοστανάνης περνάει κανείς καρφώνουν
έξω από τό σπίτι του ένα τα-
τόγγαλο μαύρο παπί. Τό ίδιο
γίνεται και σε μερικά χωρία
τής Πελοποννήσου.

ΞΕΝΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΑΝΑΜΕΣΑ ΑΠΟ ΕΧΘΡΟΥΣ

Του Φρ. Νίτσι

'Εδώ ή καρμάλα, κι' είναι τά σπινιά
και τό μπόγια τά κόμπια γένεια,
πάρωσ γέρα και μάτια πού στάζονε φουριά
τι καινούργια είναι τάχα πού στάζονε φουριά !
Τήν έγνώρισα χιλίες φορές τούτην ώρα
Σάς τό πρώτο γελώντας στό πρόσωπο φάρα
Στήν καρμάλα του κόμπου με σέρνετε άπάνω !
Νά πεθάνω ; Έγώ δέν μπορώ να πεθάνω !

Σεις ζητάνο ! Γιατί για να σιάζετε σεις
κιτι μόλασε κλήρα—πού δική σας δά γένε-
αι ύποφέρω εν' άλήθεια, ύποφέρω εν' άλήθεια
'Αλλά σεις—είστε σεις, είστε σεις πού πεθάνε !
Και με χιλίες θανάτους άκόμη έδώ πέρα
είμαι πάντα πνοή κι' είσαι πώς στον αίθερα
Στήν καρμάλα του κόμπου με σέρνετε άπάνω
Νά πεθάνω ; Έγώ δέν μπορώ να πεθάνω !...

ΜΙΑ ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Του Φρανσιζ Ζάρ

Τή μέση δά θά μου σπλασθή
ποτέ κολύγηρο σπινιά.
'Οποιος τή σόρτα του πηγήνεαι
βρίξει τόν άφραστο θεό.

Τις άνοπόσοχτες, έλεύτερες
λυτές γυναίκες άγαπώ
ψέλνει ή καρδιά μου προς έσιναι ;
μάν άταλειώτη προσευχή.

Δέν άγαπώ τή σάρκα σκλήβα
στά ρούχα μέσα τά βορέια
τήν άφραστά όποιος σμεπάζει
τόν ίδιο κρέβει τό θεό.

Θέλω ή καρθένα, με τά στήθη
τά άνωσφαμένα άσπαστα στήθη
πρίνος πατάλευσε ν' άνθίξη
πρός τόν άφραστιαστίον αϊθέρο.

μέρες !

Ο Λαρμπά σάστισε και ζήτησε να δικαιολογηθί.
- Μά... τό είδαμε σε κακό χάλι... ή φουρκούτα
έδεικνε... τό σανίδι πού βρήκαμε με τά γράμματα

·PIMA...·

Ο έπιθεωρητής δέν έμίλησε όμωσ. Φάνηκε σαν να προσπα-
θούσε πια να καταλάβη, πια να θυμηθί...
'Άξαφνα, θυμήθηκε...

- Βέβαια, PIMA, είπε τέλος. Μά δέν έχουσε κομμά όσέση
με τό «Γκιρμάλιν» τά γράμματα αυτά. Είν' άπ' τό «Τριμαρ-
ντέ» τό κορβί ποΐτανα μέσα ο κουτιάδος σας. Τά τέσσερα
γράμματα PIMA πού ύπόρχουσε στην λέξη «Γκιρμάλιν» ύπόρ-
χουν και στη λέξη «Τριμαρντέ».

Ο Λαρμπά έννοιασε τόχα μια άμορφή έλπίδα.
- Κι' ο Καζιμίρ, τί έγινε ; ρώτησε με τρομάμενη φωνή.
- Πιόγης, είπε ο έπιθεωρητής. Βοήκησε προχτές τό σώμα
του στην άμμουδιά...

Ο Λαρμπά και ο Κεργκενού κευταζόντουσαν με όρθόνοιχα
μάτια. 'Η έκπληξη κι' ή άπορία, ή άνακούφιση κι' ή χαρά πού έν-
νοιούσαν είχε παραλώσει τή γλώσσα τους.

Πρώτος ο Κεργκενού έβλεσε τήν σιωπή και ρώτησε :
- Και... τό μαύρο παπί ποΐτανα στην πόρτα του σπιτιού μας ;
- Ήταν τό νεκρώσιμο πού Καζιμίρ, είπε ο έπιθεωρητής. Κα-
θώς έζήτησε, δέν είχε κανέναν άλλο συγγενή από τις άδερφές του.
Και τόν έξήδωσαν ή άδερφές του, από τό σπίτι σας. Αυτό είναι
όλο.

'Εδώ στάθηκε μια στιγμή ο έπιθεωρητής : 'Επειτα
κίνησε τό Κεργκενού και του είπε :

- Έχω νέα για σένα, φίλε μου. Κάτι πολύ
άνεθεσο να σου άναγγείλω ή γυναίκα σου, πια σε
χάριστο. Σέ λίγους μήνες... καταλαβαίνεις, νομίζω...
έξέρωσμε σε βαπτισμό, ή ;

- 'Η 'Ιωάννα δέ σάς είπε τίποτα για μένα ; ρώ-
τησε με κιάλα ζήλεια ο Λαρμπά.

- Όχι, άγαπητέ μου. Μά έξερω πώς έχεις άδειο
σήμερα. Θέλωσε λοιπόν μια και θά σε ίδθ σε μία ώρα
να σου άναγγείλω τό τε-
χάριστο νέο ή ίδια...

